

Inleiding

Dit document geeft een korte beschrijving van het Utrechtse model voor zorg en ondersteuning en gaat in op de positionering van de aanvullende zorg die valt onder de Jeugdwet. Het Utrechtse model, de leidende principes en de bijbehorende ambities hebben wij samen met onze partners in en rond het sociale domein ontwikkeld. Ze stoelen op een breed draagvlak. Het Utrechts model is uitgewerkt in een aantal beleidsdocumenten die kunt raadplegen op de website voor professionals <https://www.utrecht.nl/zorg-en-onderwijs/informatie-voor-professionals/>

Leidende principes

De leidende principes van het 'Utrechtse model' bij de zorg voor jeugd zijn:

- Eigen regie, verantwoordelijkheid, keuzevrijheid en wederkerigheid zijn vanzelfsprekend.
- Ruimte voor professionele afwegingen en beslissingen.
- Normaliseren en uitgaan van de mogelijkheden. Het gezin/de cliënt in het dagelijks leven vormt het uitgangspunt.
- Hoogwaardige generalistische professionals aan de voorkant
- Eenvoudiger systeem, minder bureaucratie. De inhoud is leidend, niet het systeem
- Veiligheid van kinderen vormt altijd de ondergrens.

De basis van de transformatie is vastgelegd in het Utrechtse model met drie sporen:

Spoor 1 – een sterke samenleving: de sociale basis en gewoon opgroeien

Spoor 2 – steun waar nodig: basiszorg voor jeugd, gezin en volwassenen

Spoor 3 – specialistisch waar het moet: aanvullende zorg

Wij willen de 'beweging naar de voorkant' maken: van aanvullende zorg naar sociale basiszorg en vervolgens naar de 'sociale basis'. We werken toe naar een zorglandschap met regionaal georiënteerde aanbieders, waarin benodigde jeugdhulp op maat, tijdig, efficiënt en dichtbij geboden wordt. Om te komen tot dit nieuwe zorglandschap ontwikkelen en vernieuwen we stapsgewijs.

De kracht zit in de samenhang tussen de drie sporen. Met als doelstelling om in Utrecht daadwerkelijk de beweging naar voren te maken.

In spoor twee werken huisartsen en buurtteams samen bij de sociale en medische basiszorg. De generalistische buurtteammedewerkers staan dicht bij de klant en werken volgens het uitgangspunt 'doen wat nodig is'. Als er naast de inzet van het buurtteam méér nodig is dan kunnen zij, in overleg met de cliënt, snel schakelen met aanbieders van aanvullende zorg, door hen te betrekken (consulteren, gezamenlijk gesprek) of – zo nodig – naar hen te verwijzen. Wij streven ernaar dat een zo groot mogelijk deel van de ondersteuning van kwetsbare Utrechters die zich (tijdelijk) niet redden, wordt geleverd door de Buurtteams. De aanvullende zorg blijft beschikbaar voor de meest kwetsbare Utrechters.

Partnerschap

Goede samenwerking tussen gemeente Utrecht, zorgaanbieders, buurtteams, cliëntenorganisaties, huisartsen en andere betrokkenen blijft cruciaal voor het slagen van de vernieuwing. Wij realiseren ons terdege, dat de 'beweging naar de voorkant' geen toverformule is. Voor sommige cliënten blijft langere tijd zware ondersteuning nodig.

De expertise van alle partijen in de stad zetten we graag in om de vernieuwing op een voor cliënten positieve manier vorm te geven.

Huidige categorieën aanvullende zorg en ambities voor 2020 en verder

- **Specialistische jeugdhulp:**

Met buurtteam, huisartsen en andere partijen in het veld werken we er de komende jaren naar toe dat de specialistische jeugdhulp vaker ambulante en buurtgericht wordt georganiseerd. Het eindplaatje dat we voor ogen hebben is dat de meest voorkomende ambulante specialistische jeugdhulp daadwerkelijk fysiek in de buurt aanwezig is en dat maatwerkondersteuning geboden wordt aan jeugdigen en gezinnen, afgestemd op de vraag. Door tijdig en goed aan te sluiten bij 'wat nodig is' verwachten we dat uithuisplaatsing minder vaak nodig is en alleen gebeurt als het echt niet anders kan.

Jeugdhulp met verblijf:

We werken verder aan de ontwikkeling van een buurtgericht en regiogericht zorglandschap voor jeugdhulp met verblijf, wat betekent dat we willen komen tot meer gezinsgerichte en kleinschalige vormen van verblijf in Utrecht. We vragen van jeugdhulpaanbieders om passende vormen van verblijf te ontwikkelen, waar het gezin, een stabiele woonplek, het ontwikkelperspectief richting opleiding, werk en maatwerk vanuit de basiszorg en ambulante begeleiding – waar mogelijk – centraal staan. Hierbij is de drietrup in visie: een stabiele woonplek met ambulante hulp, (kortdurend) (gezinsgericht) verblijf in de buurt wanneer nodig en, als het echt niet anders kan, gespecialiseerde vormen van verblijf elders.

- **Jeugdbescherming nieuwe stijl/SAVE**

We zetten in op een doorontwikkeling van de samenwerking van jeugdbescherming nieuwe stijl met de basiszorg en specialistische jeugdhulp, al dan niet met verblijf. Daarbij vragen we van jeugdhulpaanbieders ondersteuning op maat, specifiek afgestemd op de vraag van jeugdigen en

gezinnen. Dat zal resulteren in een toenemende vraag aan jeugdhulpaanbieders om maatwerkondersteuning, specifiek afgestemd op de vraag van jeugdigen en gezinnen.

NB: voor deze laatste vorm van zorg schrijven de bovenregionaal samenwerkende regio's in 2018 een subsidietender uit.